

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Prezentace předmětu:
PODNIKÁNÍ V CESTOVNÍM RUCHU

Vyučující:
Doc. Ing. Pavlína Pellešová, Ph.D.
Ing. Patrik Kajzar, Ph.D.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Podnikání a podpora podnikání v cestovním ruchu

Obsah přednášky

**Formy podnikatelských
struktur.
Fyzická, právnická osoba.
Živnost, a.s., v.o.s., ...**

Podnikatel

- ✓ **Podnikatel** (Občanský zákoník (č. 90/2012 Sb., občanský zákoník, platný od 1. 1. 2014) , je ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.

Podnikatel

- ✓ Pro účely ochrany spotřebitele a pro účely § 1963 se za **podnikatele** považuje také každá osoba, která uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností či při samostatném výkonu svého povolání, popřípadě osoba, která jedná jménem nebo na účet podnikatele.

Obchodní závod x podnik

- ✓ podnik se v občanském zákoníku nepoužívá,
- ✓ obchodní závod nebo provozovna, společnost, obchodní firma - v občanském zákoníku,
- ✓ **obchodní závod** (závod dle § 502 občanského zákoníku) je organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Má se za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu.
- ✓ zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) používá pojem **společnost**, obchodní korporace komanditní společnost.

Společnost

- ✓ § 2716 občanského zákoníku vzniká, zaváže-li se smlouvou několik osob sdružit jako společníci za společným účelem činnosti nebo věc,
- ✓ bylo-li ujednáno sdružení majetku, vyžaduje se k platnosti smlouvy soupis vkladů společníků jimi podepsaný,
- ✓ vkládá-li společník do společnosti věc (§ 2717), použijí se přiměřeně ustanovení o koupi; vkládá-li však jen právo věc užívat, použijí se přiměřeně ustanovení o nájmu, a vkládá-li právo věc požívat, použijí se přiměřeně ustanovení o pachtu,
- ✓ Společník může ze společnosti vystoupit.

Obchodní firma

- ✓ dle § 423 občanského zákoníku jméno, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku,
- ✓ podnikatel nesmí mít víc obchodních firem,
- ✓ ochrana práv k obchodní firmě náleží tomu, kdo ji po právu použil poprvé,
- ✓ obchodní firma nesmí být zaměnitelná s jinou obchodní firmou ani nesmí působit klamavě.

Rodinný závod

- ✓ § 700 občanského zákoníku - je závod, ve kterém společně pracují manželé nebo alespoň s jedním z manželů i jejich příbuzní až do třetího stupně nebo osoby s manžely se švagřené až do druhého stupně a který je ve vlastnictví některé z těchto osob,
- ✓ na ty z nich, kteří trvale pracují pro rodinu nebo pro rodinný závod, se hledí jako na členy rodiny zúčastněné na provozu rodinného závodu.

Sídlo podnikatele

- ✓ § 429 občanského zákoníku - se určí adresou zapsanou ve veřejném rejstříku,
- ✓ nezapisuje-li se fyzická osoba jako podnikatel do veřejného rejstříku, je jeho sídlem místo, kde má hlavní obchodní závod, popřípadě kde má bydliště.

Zastoupení podnikatele

- ✓ § 430 občanského zákoníku,
- ✓ pověří-li podnikatel někoho při provozu obchodního závodu určitou činností, zastupuje tato osoba podnikatele ve všech jednáních, k nimž při této činnosti obvykle dochází,
- ✓ podnikatele zavazuje i jednání jiné osoby v jeho provozovně, pokud byla třetí osoba v dobré víře, že jednající osoba je k jednání oprávněna,
- ✓ překročí-li zástupce podnikatele **zástupčí oprávnění**, podnikatele právní jednání zavazuje.

Formy podnikatelských struktur

Na území České republiky lze uskutečňovat podnikatelskou činnost dvěma způsoby:

- fyzická osoba - dle živnostenského zákona,
- právnická osoba – ve formách daných občanským zákoníkem (např. akciová společnost, společnost s ručením omezeným, nadace, apod.).

Fyzická osoba

- ✓ která chce začít podnikat, musí splnit všeobecné podmínky pro provozování živnosti a zvláštní podmínky provozování živnosti podle zvoleného druhu podnikání,
- ✓ podle živnostenského zákona se za českou osobu považuje fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem na území ČR.
- ✓ bydlištěm na území ČR se pro účely tohoto zákona rozumí místo trvalého pobytu na jejím území.

Fyzická osoba

- ✓ **Všeobecné podmínky provozování živnosti fyzickými osobami - § 6 (živnostenský zákon):**
  - a) plná svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti a
  - b) Bezúhonnost,
- ✓ **Zvláštními podmínkami provozování živnosti (§ 7) jsou odborná nebo jiná způsobilost, pokud je tento zákon nebo zvláštní předpisy vyžadují.**

Doba praxe

- ✓ doba výkonu odborných činností konaných v pracovním poměru po stanovenou týdenní pracovní dobu nebo souměřitelná doba výkonu těchto činností konaných v pracovním poměru po kratší pracovní dobu nebo v jiném pracovněprávním vztahu nebo s tím souměřitelná doba výkonu odborných činností osobou samostatně výdělečně činnou, osobou pověřenou vedením závodu nebo organizační složky závodu nebo odpovědným zástupcem,
- ✓ Za příbuzné obory se považují obory, které užívají stejných nebo podobných pracovních postupů a odborných znalostí.

Živnosti

§ 9 (živnostenský zákon)

Členění živností:

- a) **ohlašovací**, které při splnění stanovených podmínek smějí být provozovány na základě ohlášení,
- b) **koncesované**, které smějí být provozovány na základě koncese.

Živnosti

Ohlašovacími živnostmi jsou (§ 19 živnostenského zákona):

- a) **živnosti řemeslné**, je-li podmínkou provozování živnosti odborná způsobilost uvedená v § 21 a 22,
- b) **živnosti vázané**, je-li podmínkou provozování živnosti odborná způsobilost uvedená v příloze č. 2 k tomuto zákonu, není-li dále stanoveno jinak,
- c) **živnost volná**, u které není jako podmínka provozování živnosti odborná způsobilost stanovena.

Živnosti – příklady v CR

- ✓ řemeslné živnosti - hostinská činnost,

- ✓ vázané:
  - průvodcovská činnost horská,
  - vodní záchranná služba,

- ✓ volné:
  - ubytovací služby,
  - provozování cestovní agentury a
  - průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu.

Oprávnění provozovat živnost

živnostenské oprávnění vzniká s výjimkou uvedenou v odstavci 5, právnickým osobám již zapsaným do obchodního rejstříku, právnickým osobám, které se do obchodního rejstříku nezapisují, a fyzickým osobám:

- a) u ohlašovacích živností dnem ohlášení; to však neplatí v případech uvedených v § 47 odst. 5 větě druhé, § 47 odst. 6 až 8,
- b) u koncesovaných živností dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese; to neplatí v případě uvedeném v § 54 odst. 3.

Zrušení živnosti

Živnostenský úřad zruší živnostenské oprávnění, jestliže:

- a) podnikatel již nesplňuje podmínky podle § 6 odst. 1 písm. a) nebo b), živnost. zákona,
- b) nastanou překážky podle § 8 živnost. zákona, nejedná-li se o překážku podle § 8 odst. 5 u živnosti volné,
- c) podnikatel o to požádá, nebo
- d) podnikatel neprokáže právní důvod užívání prostor podle § 31 živnost. zákona.

OSVČ

- podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, považuje osoba, která vykonává samostatnou výdělečnou činnost, nebo spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti, pokud podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, lze na ni rozdělovat příjmy dosažené výkonem této činnosti a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, ukončila povinnou školní docházku a dosáhla aspoň 15 let věku (ČSSZ, 2015).

OSVČ

Česká správa sociálního zabezpečení definuje druhy OSVČ, kdy výkonem samostatné výdělečné činnosti se rozumí:

- podnikání v zemědělství, je-li fyzická osoba provozující zemědělskou výrobu evidována podle zvláštního zákona,
- provozování živnosti na základě oprávnění provozovat živnost podle zvláštního zákona,
- činnost společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti vykonávaná pro tuto společnost, výkon umělecké nebo jiné tvůrčí činnosti na základě autorskoprávních vztahů,

OSVČ

- výkon jiné činnosti konané výdělečně na základě oprávnění podle zvláštních předpisů. Vždy se za výkon takovéto činnosti považuje činnost znalců, tlumočnicků, zprostředkovatelů kolektivních sporů, zprostředkovatelů kolektivních a hromadných smluv podle autorského zákona, rozhodce podle zvláštních právních předpisů a správce konkursní podstaty (insolvenčního správce), včetně předběžného správce, zvláštního správce a vyrovnacího správce.
- výkon činnosti mandátáře konané na základě mandátní smlouvy uzavřené podle obchodního zákoníku,
- výkon jiných činností, vykonávaných vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení příjmu. Za osoby vykonávající tuto činnost lze např. považovat sportovce.

Právnícká osoba

- ✓ vymezena v § 118 až 488 občanského zákoníku,
- ✓ § 122 lze právníckou osobu ustavit zakladatelským právním jednáním, zákonem, rozhodnutím orgánu veřejné moci, popřípadě jiným způsobem, který stanoví jiný právní předpis,

Právnícká osoba

- ✓ mezi právnické osoby patří obchodní společnosti, kdy dle zákona o obchodních společnostech a družstvech tvoří:
  - veřejná obchodní společnost a
  - společnost („osobní společnost“),
  - společnost s ručením omezeným a
  - akciová společnost („kapitálová společnost“) a
  - evropská společnost a
  - evropské hospodářské zájmové sdružení.

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech

SILESIAN
UNIVERSITY
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

- ✓ Obchodními korporacemi jsou obchodní společnosti a družstva,
- ✓ Společnostmi jsou:
  - veřejná obchodní společnost,
  - společnost (jen „osobní společnost“),
  - společnost s ručením omezeným,
  - akciová společnost (jen „kapitálová společnost“),
  - evropská společnost,
  - evropské hospodářské zájmové sdružení.

Veřejná obchodní společnost

- ✓ § 95 zákona o obchodních společnostech a družstvech,
- ✓ společnost alespoň 2 osob, které se účastní na jejím podnikání nebo správě jejího majetku a ručí za její dluhy společně a nerozdílně,
- ✓ pokud je společníkem právnická osoba, vykonává společnická práva a povinnosti jí pověřený zmocněnec, kterým může být pouze fyzická osoba,
- ✓ společníkem nemůže být ten, na jehož majetek byl v posledních 3 letech prohlášen konkurs, nebo byl návrh na zahájení insolvenčního řízení zamítnut pro nedostatek majetku, anebo byl konkurs zrušen proto, že je jeho majetek zcela nepostačující;
- ✓ zisk a ztráta se dělí mezi společníky rovným dílem.

Komanditní společnost

- ✓ § 118 zákona o obchodních společnostech a družstvech,
- ✓ alespoň 1 společník ručí za její dluhy omezeně (komanditista) a alespoň 1 společník neomezeně (komplementář),
- ✓ **komanditista**, jehož jméno je uvedeno ve firmě, ručí za dluhy společnosti jako komplementář,
- ✓ podíly komanditistů se určují podle poměru jejich vkladů,
- ✓ Společenská smlouva obsahuje také (a) určení, který ze společníků je komplementář a který komanditista, (b) výši vkladu každého komanditisty,
- ✓ Statutárním orgánem společnosti jsou všichni **komplementáři**, kteří splňují požadavky stanovené v § 46.

Společnost s ručením omezeným

- ✓ § 132 zákona o obchodních společnostech a družstvech,
- ✓ za její dluhy ručí společníci společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku,
- ✓ podíl společníka ve společnosti s ručením omezeným se určuje podle poměru jeho vkladu na tento podíl připadající k výši základního kapitálu, ledaže společenská smlouva určí jinak,
- ✓ společenská smlouva může připustit vznik různých druhů podílů,
- ✓ každý společník má jeden hlas na každou 1 Kč vkladu, ledaže společenská smlouva určí jinak,
- ✓ minimální výše vkladu je 1 Kč, ledaže společenská smlouva určí, že výše vkladu je vyšší.

Společnost s ručením omezeným

- ✓ Určí-li společenská smlouva - podíl společníka je představován kmenovým listem - lze vydat pouze k podílu, jehož převoditelnost není omezena nebo podmíněna,
- ✓ Kmenový list - cenný papír na řad, nemůže být veřejně nabízen nebo přijat k obchodování, obsahuje:
  - označení, že se jedná o kmenový list,
  - jednoznačnou identifikaci společnosti,
  - výši vkladu připadající na podíl,
  - jednoznačnou identifikaci společníka,
  - označení podílu, k němuž je kmenový list vydán, a
  - označení kmenového listu, jeho číslo a podpis jednatele nebo jednatelek.

Společnost s ručením omezeným

Zrušení společnosti:

- ✓ je uvedeno v § 241,
- ✓ dohoda společníků o zrušení společnosti má formu veřejné listiny,
- ✓ společník se může také domáhat zrušení společnosti u soudu z důvodů a za podmínek určených společenskou smlouvou,
- ✓ byly-li vydány kmenové listy, vzniká právo na vyplacení podílu na likvidačním zůstatku jejich vrácením společnosti na výzvu likvidátora. V případě, že společník kmenové listy na výzvu likvidátora neodevzdá, uplatní likvidátor přiměřeně postup podle § 152 až 154.

Akciová společnost

SILESIAN
UNIVERSITY
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

- ✓ § 243 zákona o obchodních společnostech a družstvech,
- ✓ společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý počet akcií, představenstvo, valná hromada, dozorčí rada, správní rada,
- ✓ základní kapitál se vyjadřuje v českých korunách, pokud se akciová společnost vede podle zvláštního zákona účetnictví v eurech, může vyjádřit základní kapitál v eurech,
- ✓ výše základního kapitálu akciové společnosti je alespoň 2 000 000 Kč, nebo 80 000 EUR.

Akciová společnost

- ✓ Akcie - cenný papír nebo zaknihovaný cenný papír, s nímž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se podle tohoto zákona a stanov společnosti na jejím řízení, jejím zisku a na likvidačním zůstatku při jejím zrušení s likvidací,
- ✓ Akcie též společnosti mohou mít různou jmenovitou hodnotu,
- ✓ Akcie obsahuje:
  - a) označení, že jde o akcii,
  - b) jednoznačnou identifikaci společnosti,
  - c) jmenovitou hodnotu,
  - d) označení formy akcie, ledaže akcie byla vydána jako zaknihovaný cenný papír,
  - e) u akcie na jméno jednoznačnou identifikaci akcionáře a
  - f) údaje o druhu akcie, popřípadě i s odkazem na stanovy.

Akciová společnost

- ✓ **Formy akcií** stanoví § 263,
- ✓ akcie může mít formu cenného papíru na řad a cenného papíru na doručitele. Zaknihované akcie jsou neomezeně převoditelné, ledaže stanovy jejich převoditelnost omezí,
- ✓ **Druhy akcií** - v § 276,
- ✓ akcie se zvláštními právy, se kterými jsou spojena stejná práva, tvoří jeden druh,
- ✓ akcie, se kterými není spojeno žádné zvláštní právo - **akcie kmenové**,
- ✓ akcie, se kterou jsou spojena přednostní práva týkající se podílu na zisku nebo na jiných vlastních zdrojích nebo na likvidačním zůstatku společnosti - **prioritní akcie**.

Akciová společnost

- ✓ **Práva a povinnosti akcionáře** jsou zahrnuty v § 344,
- ✓ akcionář splatí emisní kurs jím upsaných akcií v době určené ve stanovách nebo v rozhodnutí valné hromady o zvýšení základního kapitálu,
- ✓ akcionář - který je v prodlení se splacením emisního kursu, uhradí společnosti úrok z prodlení z dlužné částky ve výši dvojnásobku sazby úroku z prodlení,
- ✓ vkladové povinnosti nemůže být akcionář zproštěn, ledaže se jedná o snížení základního kapitálu,
- ✓ Akcionář je oprávněn účastnit se valné hromady a hlasovat,
- ✓ Akcionáři vykonávají své právo podílet se na řízení společnosti na valné hromadě nebo mimo ni. ....

Akciová společnost

- ✓ **Valnou hromadu** - svolává představenstvo, popřípadě jeho člen, pokud ji představenstvo bez zbytečného odkladu nesvolá a tento zákon svolání valné hromady vyžaduje, anebo pokud představenstvo není dlouhodobě schopno se usnášet, ledaže tento zákon stanoví jinak. Členové představenstva se vždy účastní valné hromady,
- ✓ statutárním orgánem společnosti je **představenstvo**,
- ✓ **dozorčí rada** dle § 446 dohlíží na výkon působnosti představenstva a na činnost společnosti,
- ✓ **správní rada** - 3 členy (§ 457), pravidla pro svolání správní rady upraví stanovy,
- ✓ Statutárním orgánem společnosti dle § 463 je **statutární ředitel** jmenovaný správní radou.

Akciová společnost

SILESIAN
UNIVERSITY
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

- ✓ **likvidace akciové společnosti** - upravena v § 549,
- ✓ právo na podíl na likvidačním zůstatku je samostatně převoditelné ode dne, kdy společnost vstoupila do likvidace, ledaže stanovy určí jinak,
- ✓ v případě, že likvidační zůstatek nestačí k úhradě jmenovité hodnoty akcií, dělí se na část připadající vlastníkům prioritních akcií a na část připadající vlastníkům ostatních akcií v rozsahu určeném stanovami; je-li více druhů akcií, jejichž zvýhodnění se vztahuje k likvidačnímu zůstatku, dělí se likvidační zůstatek i na část připadající vlastníkům těchto akcií,
- ✓ části likvidačního zůstatku se dělí mezi akcionáře v poměru odpovídajícím splacené jmenovité hodnotě jejich akcií.

Družstvo

- ✓ dle § 1 odst. 3 zákona o obchodních společnostech a družstvech jsou družstvo a evropská družstevní společnost,
- ✓ Evropská společnost, evropské hospodářské zájmové sdružení a evropská družstevní společnost se řídí ustanoveními tohoto zákona v rozsahu, v jakém to připouštějí přímo použitelné předpisy Evropské unie upravující evropskou společnost, evropské hospodářské zájmové sdružení nebo evropskou družstevní společnost,
- ✓ v cestovním ruchu se obvykle tato forma nepoužívá.

Vybrané zdroje

**SILESIAN
UNIVERSITY**
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

- ✓ zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- ✓ zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ...
- ✓ zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ...
- ✓ zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících, ...

Děkuji za pozornost

